

ĐHY Phm Minh Mn tr i phóng viên Jerome Boruszewski (Báo La Croix)

+HY GB Phm Minh Mn

1. Ngài có thể nói gì về mối quan hệ giữa Giáo Hội i mìn Nam Việt Nam và Chính quyền Việt Nam?

ĐHY Phm Minh Mn: Về mối quan hệ với Nhà Nước, như bài học lịch sử cho thấy, mối mìn cũ là thái độ và hành vi đối đầu với dây chuyền những hậu quả đau thương tở nên nên văn hoá sống chết cho mìn dân tộc, tôi cũng nghĩ đi theo con đường mìn Công giáo Vatican II đã mở ra, là đối thoại và hợp tác với mìn thế giới văn hoá và tôn giáo, kinh tế và chính trị trong cộng đồng xã hội, trên cơ sở sống tốt và công ích. Có hai vị Giáo Hoàng Gioan Phaolô II và Bênêđictô XVI đều nhắc lại con đường này cho các Giám mục Việt Nam trong những lần đi Ad Limina trong thập niên đầu của thiên niên kỷ thứ ba.

2. Ngài thấy thế nào về lại của cộng đồng Công Giáo ở Việt Nam sau như thế nào? Điều gì làm ngài vui lòng tin? Điều gì làm ngài lo âu?

ĐHY Phm Minh Mn: Điều gì làm cho tôi vui lòng tin vào thế giới lại của cộng đồng Công giáo tại Việt Nam, là niềm tin Kitô giáo, niềm tin vào Lời Cứu Độ, là Đường dẫn đến Chân Lý tròn đầy, Tình Thương vô biên và Sự Sống đời đời. Lời được ghi lại trong Sách Thánh, Lời đâm rễ vào trong đời sống Giáo Hội, Lời nhắc nhở gieo vào nền văn hoá của các dân tộc. Lịch sử loài người xác minh rằng có Lời của Chúa Kitô Thành và Cứu Độ trên trái đất qua những đời thay và thăng trầm trong lịch sử, còn mối sống khác trong đời sống qua đi, các con văn minh, các chế độ xã hội, những gì do trí khôn hậu hèn của con người nghĩ ra, tở ra.

Điều gì làm cho tôi lo âu là: niềm tin đó, được biết đến bởi người trẻ, nếu không có điều kiện thế sự sáng bóng cách mạng và nâng cao kiến thức đức tin, không được nuôi dưỡng bằng Lời ban sống sống mìn, đến đến sự phai mờ và suy yếu, méo mó và lệch lạc.

3. Có những vấn đề tranh chấp đối đại giữa Giáo Hội và Nhà Nước. Tại sao những vấn đề này mìn ngày mìn tăng thêm?

ĐHY Phm Minh Mn: C ch pháp lu t Vi t Nam sau năm 1975 đã xoá quy n t h u c a ng i dân. Tôi không rõ nh ng ng i làm đi u đó có ý gì, xây d ng m t xã h i g i là t n b và công b ng h n?... Nh ng th c t cho th y đi u đó m đ ng cho nhi u l m d ng, b t công và b t n ngày càng lan r ng trong xã h i. Nguyên nhân? Có l có nhi u. Tôi th y có m t nguyên nhân chính, đó là đi ng c chi u v i truy n th ng văn hoá cùng nh ng giá tr đ o đ c c a dân t c. N n văn hoá cùng nh ng giá tr đó t ngàn x a đ c xây trên tình nghĩa đ ng bào tôn tr ng l n nhau, t ng thân t ng tr l n nhau, ch không ph i trên h th ng quy n l c cùng b o l c lo i tr đ ng bào đ ng lo i. L ch s cho th y công cu c phát tri n m t xã h i t do và dân ch , bình đ ng và công b ng, văn minh và khoa h c, mà thi u tình nghĩa đ ng bào, thi u tình huynh đ đ i đ ng, luôn đ l i nhi u v n đ nan gi i, c n tr s phát tri n toàn di n c a con ng i và đ t n c.

4. Ng ài có đ i tho i v i chính quy n v nh ng v n đ nóng b ng đó không? N u có, ng ài nghĩ gì v cu c đ i tho i này?

ĐHY Phm Minh Mn: V v n đ đ t đ ài, tr c tình hình b t công và b t n kéo dài r ng kh p, t trong h th ng Nhà N c, cũng nh t phía các Giám m c Vi t Nam, đ u có đ ngh s a đ i lu t l . Cá nhân tôi cũng có g i ý xem l i lu t l và đ i chi u v i truy n th ng văn hoá dân t c, v i h th ng th gi i toàn c u hoá hôm nay. Hi n nay, ch a th y k t qu c th . Lý do chính có l là ch a có s th ng nh t trong h th ng Nhà N c. Đ c H ng Y Glemp, giáo ch Ba Lan, đ a vào l i khuyên c a Thánh Phaolô và kinh nghi m b n thân, có l i nh c nh là hãy kiên nh n và c u nguy n. Có l đ a vào l ch s c u đ , ông tin r ng vi c đ i m i tâm trí con ng i và liên k t m i ng i nên m t là công trình c a Chúa Thánh Th n, và con ng i c n c ng tác v i tác nhân chính.

5. Ng ài có th nói gì v s h tr mà ng ài nh n đ c t Vatican trong nh ng tranh ch p này?

ĐHY Phm Minh Mn: Vatican nh c nh chúng tôi trung thành v i đ ng l i c a Chúa và giáo hu n c a Giáo H i, tránh ch y theo l i mòn cũ, đ ng đ phe h u phái t l i cu n đi sai l ch con đ ng c u đ c a Chúa.

6. Các thành viên Dòng Chúa C u Th c a giáo x Đ c M H ng C u Giúp TP.HCM đã nói v v v c Bauxite trên Internet. Chánh văn phòng c a Toà T ng Giám M c Giáo ph n Hà N i đã nói v v v c Đ ng Chiêm r ng “chúng ta hãy c u nguy n cho đ t n c đ c th c s công b ng, dân ch và văn minh.” Ch l ng ài không nghĩ r ng ng i Công Giáo đã tr thành thành ph n đ i i p chính tr khi h bình lu n công khai nh th v nh ng v n đ nh y c m và khi h

nói công khai v dân ch trong m t đ t n c c ng s n?

ĐHY Phm Minh Mn: Tôi nghĩ r ng m i ng i trong tr ng h p nh câu h i đã nêu, đ u b chính quy n coi là ch ng đ i Nhà N c, còn chính h thì coi mình là công dân có t do và trách nhi m v a đ u tranh cho quy n làm ng i, v a góp ph n xây đ ng m t xã h i công b ng, dân ch , văn minh h n...Có m t th i, ng i công giáo đã đ c đ y làm công dân nh v y. T m g ng đ u tranh đ i hình th c c ng l c và b o l c c a chính quy n hi n nay cũng là bài h c cho gia đình và các t ch c xã h i noi theo.

Ngày nay, giáo hu n c a Giáo H i, đ c bi t qua Đ c Bênêđiô XVI, đ y ng i công giáo tr c tiên h y tr nên ng i công giáo t t. Khi là công giáo t t thì t nhiên là công dân t t trong th i h m nay. Nh th , ng i công giáo c n quên đi bài h c cũ, và h c cùng hành bài h c m i này.

Gi i h u trách đ o và đ i, v i thi n chí h p tác xây đ ng và phát tri n đ t n c, đ u có trách nhi m liên đ i t o đ i u ki n cho m i công dân h c và hành bài h c m i này. M t đ i u ki n t i c n là liên k t gia đình, nhà tr ng cùng các t ch c trong xã h i chung s c giáo đ c con ng i trong xã h i hôm nay s ng t t đ o làm ng i, con ng i s là công dân t t trong xã h i ngày mai. M t đ i u ki n t i c n khác là h th ng giáo đ c trong đ t n c không ph i ch lo truy n đ t ki n th c khoa h c k thu t, song tr c tiên là truy n đ t v a ki n th c v a k năng s ng đ o làm ng i cho th h hôm nay và ngày mai. Và đ i u ki n tiên quy t là gi i h u trách c n xác đ nh rõ n i dung cùng đ nh h ng c a môn h c s ng đ o làm ng i, và c n đ c m i ng i th ng nh t. Chu toàn nhi m v giáo đ c này, đ t n c này s xây thêm nhi u nhà tr ng đ ng th i gi m đi con s nhà tù hay tr i c i t o.

Tôi c u mong ng i tin theo Chúa, trong m i hoàn c nh, kiên v ng b c theo Chúa là Đ ng đ n đ n s s ng đ i dào, theo giáo hu n c a Giáo H i là ánh sáng c a chân lý và tình th ng. Chân lý và tình th ng c u đ c a Chúa, khi đ c con ng i đón nh n, s tr thành đ nh h ng và đ ng l c cho s phát tri n toàn di n con ng i và đ t n c. Toàn di n có nghĩa là v m i ph ng di n, văn hoá và xã h i, kinh t và chính tr , th xác và tình th n, tâm trí và lòng đ o...

Tôi c u mong cho m i ng i công giáo, trong c u nguy n cũng nh trong hành đ ng, luôn tìm và thi hành ý Chúa. Giáo hu n c a Giáo H i di n t ý Chúa mong mu n là m i ng i, c nh ng n n nhân c a b o l c, thành viên c a phe h u phái t , b c đi trong ánh sáng chân lý và tình th ng, không ph i đ tr nên ti n b hay h p th i, nh ng đ đ c phát tri n toàn di n, đ

nhân phm đc to sáng và đc nhìn nhn cùng tôn trng, đ tr nên chng nhân Tin Mng củu đ c a Chúa trong th gi i hôm nay.

7. Đc Ông Barnabê Nguyễn Văn Phng đã nói rng “nhng ng i làm vi c v i ĐTC c gng theo dõi báo chí và ly tin t c Internet đ b t đc tình hình Vi t Nam. Nhng v thông tin, s vng bóng đ i đ n Vatican Vi t Nam qu là m t ‘l hng’.” Ngài có đng ý nh th không? C th là, s tái p bang giao g a Vatican và Vi t Nam có th mang l i nhng gì cho cng đng Công giáo Vi t Nam?

ĐHY Phm Minh Mn: Chc năng truy n thông xã h i là giúp m i ng i ti p c n v i s th t tròn đy, s th t phn nh th c t i cách trung th c. Th c t cho th y phng ti n truy n thông thng truy n cho xã h i m t n a s th t, s th t m t chi u, ho c s th t b c t xén, b bóp méo, sao cho có l i cho ng i thông tin, cho vi c tuyên truy n. Do đó vi c đ i tho i cùng h p tác trên c s s th t và công ích, đòi h i các đ i tác ph i thng xuyên có m t t i ch đ l ng nghe t nhi u phía, đ theo dõi đ n bi n nh u m t, đ hi u đc l i nói và cách làm t i ch có ý nghĩa gì đ i v i s th t và công ích. Nh th , s hi n đ n c a đ i đ n Vatican t i Vi t Nam s giúp cho Vatican thi hành cách có hi u qu h n nhi m v đng hành v i cng đng công giáo t i Vi t Nam trên con đng đ i tho i và h p tác phát tri n toàn đ n con ng i cùng đ t n c Vi t Nam.

8. Ngài có mu n ĐTC Bênêđictô XVI vng thăm Vi t Nam không? M t cu c vng thăm nh th có th mang l i nhng đ i thay nào cho Giáo H i Công Giáo và cho ng i Công Giáo Vi t Nam?

ĐHY Phm Minh Mn: Sau khi Đc Giáo Hoàng vng thăm Trung Đông, nhi u ng i mong Ngài đ n vng thăm Vi t Nam, đ đem l i hoà khí cho vùng đ t này, đ th p sáng lên ni m hy vng cho nhi u ng i.

Ngày 24.1.2010

Hng Y Tng Giám m c

+ HY GB Phm Minh Mn